

Eesti mees ilmasõjas. Üks lugu

Esimene maailmasõda kaasas suurt osa maailma maadest, see oli tolle ajani kõige enam sõdureid kaasanud konflikt, langes neli Euroopa impeeriumit: Saksamaa, Austria-Ungari, Osmanite riik ja Venemaa. Maailmakaart muutus täielikult. Hukkus 9 miljonit inimest. 1914. aastal mobilisseriti Eestist kokku üle 35 500 mehe, s.o 7% toonasest meeselanikkonna üldarvust. Kokku mobiliseeriti Esimese maailmasõja jooksul Eestist Venemaa armeesse umbes 100 000 sõdurit, neist umbes 10 000 langes.

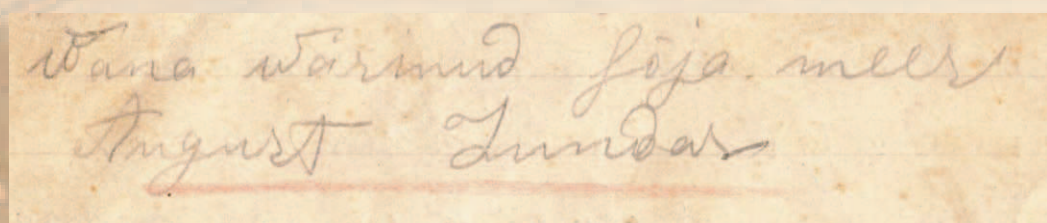
Nende lakooniliste faktide taustal jäi palju elusid elamata, palju peresid abikaasa, isa ja toitjata. Sellel sõjal (nagu sõdadel üldse) on palju kaugemaleulatuv mõju, jäädes järgmiste põlvkondade alateadvusse.

Käesolev näitus sai alguse August Aleksander Jundase (1914-2004) piibliraamatu vahelt leitud kirjadest, mille tema isa August Jundas (1887-1915) oli saatnud kodustele tagalast Petrogradist ja rindelt „Varssavi alt“ ajavahemikus 3. septembrist 1914-22. märtsini 1915. See oli ainus side pojal oma isaga, kuna poiss oli vaid mõnekuune, kui isa sõtta läks ja jäi...

Näitus püüab illustreerida sõjamehe kirju, esitledes neis mainitud isikuid ja kohti fotode kaudu. Kirjade teksti on võimalik kuulata näituse taustaks. Välja pandud sugupuu näitab aga, milline pärand jääb järgi ühest 28aastasest mehest, kelle elutöö on justkui tegemata jäänud. Lapsed on parim pärand!

Suur tänu abi eest näituse koostamisel:
Rein Uusmaa, Ene Migur, Reet Terasmaa,
Aili Nurger, Valve Jundas, Allan Jundas,
Avo Vaikla, Mai Lipping

Koostanud Heli Nurger, Anu Haak (kirjade keelest)
Kujundanud Kätlin Janson
Projektijuht Ülle Krabo (MTÜ Kase Käsitöö)
Tekste loeb Kaspar Velberg,
lindistatud Jaanus Tüli studios.

22.03.1915

August Jundas Petrogradist. 1914